

Allianse for økt konkurransekraft i matindustrien

- Jan-Egil Pedersen, leder i Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbundet, har tatt initiativ til å samle den norskbaserte matindustrien i en ny allianse, Matindustrialliansen, for sammen å utvikle en plattform for økt konkurransekraft.
 - Jeg tok dette initiativet fordi fraværet av felles framstøt har gjort at matindustrien ikke er blitt prioritert høyt nok av sentrale beslutningstakere. Den har rett og slett ikke fått nok oppmerksomhet i politiske partier, i mediene og på regjeringshold, sier Jan-Egil Pedersen, som minner om matindustriens betydning:
 - Norges største landbaserte næring med en av fem av landets industriarbeidsplasser
 - Bedriftene er spredd over hele landet og er ofte nøkkelen til at andre etablerer seg, så derfor fungerer matindustrien som en hjørnesteinsbedrift i Distrikts-Norge.
 - De største bedriftene er også store i nordisk sammenheng, og næringen vokser raskest i Norden.
 - Det er en industri vi vil leve av også etter at oljen tar slutt
- NHO Mat og Drikke og NHO Mat og Landbruk har sluttet seg til plattformen, som er utformet i samarbeid mellom seks store bedrifter innen matindustrien, uavhengig av eierform (børs, stiftelse, samvirke, familieeid) og LO-forbundet. Bedriftene er Orkla, Nortura, TINE, Kavli, Mills/Agra og HansaBorg Bryggerier. Det er enighet om hovedpunktene i en felles næringspolitikk for den norskbaserte industrien, og disse ønsker man å løfte frem:
 - Det er historisk at vi kan samle de største bedriftene – og arbeidsgiveorganisasjonene – om en felles satsing som vil styrke bedriftene og sikre jobbene til 46 000 ansatte innen matindustrien, sier Jan-Egil Pedersen. Han ser for seg at samarbeidet om en felles næringspolitikk fortsetter innenfor rammen av det partssammensatte forumet Matindustrialliansen:
 - Vi ønsker også å invitere inn flere bedrifter i samarbeidet. Dette kan for eksempel skje ved at vi samler flest mulig av topplederne/eierne innen matindustrien til en «Topplederkonferanse» med den nye landbruksministeren tidlig på nyåret.
- NNN, Bedriftene, og NHO-organisasjonene vil at plattformens 21 fellessynspunkter (gruppert under syv temaoverskrifter) blir fulgt opp av den nye regjeringen.
 - Dette vil øke vår politiske gjennomslagskraft. Nå har man valgt å fokusere på det vi er enige om og jobbe videre for å få gjennomslag for dette. Det er også veldig positivt for matindustriens omdømme at inntrykket at stridigheter mellom aktørene innen verdikjeden for mat, nå erstattes av felles prosjekt i ny allianse, sier Pedersen.

Plattformen poengterer:

1. Sikre rammebetingelser som gir kontinuitet og forutsigbarhet er nødvendig for mat- og drikkeindustrien. I plattformen slås det fast at man ønsker en fortsatt sterk

produktivitetsforbedring i hele verdikjeden for mat og at fortsatt effektivisering er en forutsetning for videre vekst, innovasjon og investeringer. Plattformen slår også fast at store deler av matindustrien lever i et skjebnefellesskap med norske bønder. Gode vilkår for norske landbruksprodusenter er en forutsetning for den norske matindustrien, samtidig som en konkurransedyktig industri er en forutsetning for avsetning av norske jordbruksprodukter.

2. Importvernet er i overskuelig fremtid et sentralt fundament for å sikre en sterk norsk mat- og drikkeindustri. Framtidas konkurranseevne må bli sikret gjennom et forutsigbart og velfungerende vern. Framtidige tilpasninger må skje gjennom dialog og forhandlinger med våre handelspartnere.
3. RÅK-ordningen er en forutsetning for at industrien kan konkurrere på like vilkår med utenlandske bedrifter. Den industrien som kompenseres for høyere norske råvarepriser (RÅK), er utsatt for reell importkonkurranse gjennom EØS-avtalen. Politisk enighet om ordningen er en forutsetning for forutsigbarhet og investeringsvilje. RÅK-ordningen skal fortsatt finansieres i jordbruksoppgjøret.
4. En konkurransenøytral, transparent og forutsigbar markedsregulering er nødvendig for norsk matindustri. Det er enighet om at dagens markedsregulering bør gjennomgå av et bredt sammensatt utvalg.
5. Særavgiftene bør reduseres. De høye norske avgiftene bidrar til handelslekkasjer. Det er enighet om jobbe for å minske gapet i særavgifter til Sverige og Danmark. Avgifter skal ha en klar og faglig basert målsetting, bygget på faglig forsvarlig dokumentasjon av oppnådde effekter. De bør ikke være motivert av ønsket om å øke statlige inntekter..
6. Økt satsing på innovasjon og kompetanse er avgjørende for en sterk matindustri. Matindustrien trenger tilgang til sterke innovasjonsmiljøer, og også tilgang til arbeidskraft med teknisk kompetanse.
7. Matindustrialliansen støtter betydningen av strenge krav til sporbarhet og merking, og den forventer at myndighetene følger opp med effektive og brukerorienterte tilsyn.